

В Україні здійснюються перші кроки до побудови раціонального економічного механізму екологізації національного виробництва, включаючи й аграрну сферу. Крім того, суттєвим мотивом до екологізації господарської діяльності в Україні є необхідність підвищити конкурентоспроможність вітчизняної продукції на міжнародному ринку. Україна має будувати власну аграрну політику відповідно до нових тенденцій і принципів провідних економіко-екологічних та соціальних світових тенденцій і вимог.

Література:

1. Судакова О.І., Судакова Д.А. Забезпечення екологічної безпеки виробничих підприємств: [Електронний ресурс].-Режим доступу: http://www.confcontact.com/20110629/2_sudakova.php.
2. Ковальова О.В. Організація управління еколого-спрямованим сільськогосподарським виробництвом: [автореф. дис.канд.екон.наук]/О.В.Ковальова – К., 2008. – 20 с.
3. Никитина З.В. Экологизация производства сельскохозяйственных предприятий / З.В. Никитина// Аграрная наука. – 2005. - № 6. – С. 14-15.
4. Коняев О.В., Жуйков Г.Є. Економічні регулятори формування механізму екологізації природокористування в регіонах зрощення: [Електронний ресурс].- Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/biznes/2009_2/2009/02/090234.pdf.
5. Дубодєлова А.В. Організаційно-економічні механізми екологізації виробництва на вітчизняних підприємствах / А.В. Дубодєлова, О.В. Юринєць, М.М. Федорів // Вісн. Нац. ун-ту «Львівська Політехніка». Проблеми економіки управління. – 2011. - № 698. – с. 156-162

СОЦІАЛЬНА ДЕФЕРЕНЦІЯ ЯК ЧИННИК СУСПІЛЬНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ: ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ

БОВАЙ А. В.

Харківський національний технічний університет сільського господарства ім. П. Василенка
Науковий керівник – ст. викладач
Дудник О. В.

Одною із найголовніших проблем України, що потребує негайного вирішення є проблема соціальної диференціації суспільства, пов'язана із майже відсутністю середнього класу, та проблема бідності, що існує через нерівномірність в доходах

та споживанні. Питанню щодо соціальної диференціації суспільства присвячено багато праць визначних науковців, проте ця тема і на даний час залишається актуальною, тому що є багато недоліків застосування теоретичних міркувань на практиці та, як наслідок, виникає необхідність досконалого вивчення проблеми бідності з подальшим обґрунтуванням основних методів та засобів вирішення даної проблеми.

Процеси соціальної диференціації спостерігаються в усіх трансформаційних економіках. Однак варто визнати, що в Україні, поряд з Росією, ступінь доходної нерівності не має аналогів серед східноєвропейських країн, що здійснюють економічні реформи. Зниження реальних доходів і зростання їхньої диференціації – це дві основні тенденції у змінні рівня життя громадян України за роки незалежності[2].

Соціальна диференціація суспільства визначає його структуру, породжує низку соціально-економічних суперечностей та визначає можливості їх ефективного вирішення. Абсолютно закономірним є той факт, що в розвинутій економіці домінуючою соціальною групою (до 70% населення) є середній клас. Ця частка населення виступає ініціатором постійного зростання споживчого попиту, власником заощаджень, що потенційно можуть стати інвестиціями, а також крупним платником податків. Для України формування такого соціального прошарку населення є дуже необхідним завданням

Крім того, в Україні сьогодні існує значний розрив між містом і селом за рівнем матеріальної забезпеченості, який є одним із найбільш вагомих факторів, що формує загальну ситуацію з розшарування населення. Це пояснюється різницею в оплаті праці сільської й міської груп населення, де розрив в оплаті праці на галузевому рівні становить в 2 рази й більше[1].

Показник річного або середньомісячного доходу, що залишається у розпорядженні населення, є одним із основних при визначенні рівня соціальної диференціації і в різних країнах розрізняється досить суттєво. Так, у США співвідношення доходів (бідних і багатих) складає 1:6; у Франції – 1:10; у Японії і Німеччині 1:3; у скандинавських країнах – 1:2,5; у Росії – 1:15,5. В Україні цей показник за різними оцінками розрізняється від 10 до 100 разів.

Загальне багатство 225 найзаможніших людей світу становить понад \$1 трлн., що відповідає річному доходу більш ніж 2,8 млрд. осіб, або 47% населення світу.

Таблиця 1

Диференціація життєвого рівня населення [3]

Показники	2010	2011	2012	2013	2014
Чисельність населення із середньодушовими еквівалентними загальними доходами у місяць, нижчими прожиткового мінімуму:					
ман. осіб	3,6	3,2	3,8	3,5	3,2
у відсотках до загальної чисельності населення	8,6	7,8	9,0	8,3	8,6
Довідково: середньорічний розмір прожиткового мінімуму (у середньому на одну особу в місяць, грн.)	843,2	914,1	1042,4	1113,7	1176,0
Квінтильний коефіцієнт диференціації загальних доходів населення, разів	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
Квінтильний коефіцієнт фондів (по загальних доходах), разів	3,5	3,4	3,2	3,3	3,1

В Україні до категорії бідних, за статистичними показниками, належить біля 30 % населення, однак вибіркові обстеження Держкомстату України, експертні оцінки та опитування щодо поділу населення на певні соціальні групи свідчить, що кількість бідних коливається в межах 60-70 %. Спостерігається різке протистояння людей за майновим і соціальним становищем. Співвідношення 10 % найбагатших і 10 % найбідніших становить, за офіційними даними, 7 разів, що свідчить про надмірну диференціацію доходів. Фактично, з урахуванням тінізації доходів, рівень диференціації населення за доходами становить 13-17 разів.

Отже, можна стверджувати, що в Україні мають місце такі негативні явища, як низький рівень доходів населення, негативна диспропорція в їх структурі, висока регіональна диференціація доходів населення та заробітної плати, низький рівень оплати праці у низці галузей та регіонів країни, а також заборгованість із її виплати. На жаль, офіційна статистика доходів населення в Україні не відтворює в повній мірі реальну картину. Однак, на сьогоднішній день, для основної маси населення ситуацію в сфері доходів можна назвати критичною.

Одним із найперших завдань є визначення економічної оцінки компромісу між ефективністю та справедливістю, створення надійного вимірювання економічної нерівності в розподілі доходів на державному та регіональному рівнях, встановлення обґрунтованого розміру прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати, а також створення соціальних програм щодо подолання нерівності в розподілі доходів.

Література:

1. Швабій К.І. Довгострокова тенденція роз поділу доходів населення України / К. І. Швабій // Фінанси України. – 2010. – № 1. – С. 77-79.
2. Ривак О.С. Доходи населення України / О.С. Ривак // Науковий вісник НАТУ України. – 2009. – Вип. 19.13 – С. 221-227.
3. Диференціація життєвого рівня населення [Електронний ресурс]. – Режим доступу до інформації: <http://www.ukrstat.gov.ua>

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ АУДИТУ В УКРАЇНІ

БУРДОВЩИНА К. Р.

Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

**Науковий керівник – к.е.н., доцент
Гіржева О.М.**

Виникнення, становлення і подальший розвиток аудиторської діяльності в Україні обумовлені суттєвими змінами в економіці держави, її ринковим спрямуванням і необхідністю незалежного контролю господарської діяльності підприємств недержавних форм власності та професійного підтвердження достовірності звітності, яка надається користувачам – зацікавленим сторонам.

Законодавче закріплення аудиту в нашій країні відбулося з прийняттям Закону України «Про аудиторську діяльність» Верховною Радою 24 квітня 1993 року. В даному законі наведено загальні положення, визначено порядок сертифікації аудиторської діяльності; повноваження, порядок створення, регламентація діяльності Аудиторської палати України і Спілки аудиторів України; порядок проведення аудиту та надання інших аудиторських послуг; права, обов'язки та відповідальність аудиторів і аудиторських фірм; обов'язки господарюючих суб'єктів при проведенні аудиту.

Закон «Про аудиторську діяльність» визначає правові засади здійснення аудиторської діяльності в Україні і спрямований на створення системи незалежного фінансового контролю з метою захисту інтересів користувачів фінансової та іншої економічної інформації.

Загальну сукупність нормативно-правових документів, що регулюють аудиторську діяльність можна поділити на дві категорії: